

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 22. ANUL XII.

Sabiu, in 15 Martiu 1864.

Telegrafulu' iese de doua ori pe se-
mana: joia si Duminec'a. — Prenu-
meratiunea se face in Sabiu la expeditura
foiei; pe afara la c. r. poste, cu hani-
gata, prin scrisori francate, adreseate
catra expeditura. Pretiulu' prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a.
Pentru principii si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu' cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s.
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de prenumeratiune

la „Telegrafulu' Romanu'”

pe triluniulu' Aprile, Maiu si Iuniu c. v. 1864.

Abonamentul pentru Sabiu — 1 f. 75 xr.

Pentru Transsilyani'a si monarchia austriaca 2 f. —

Pentru Romania si tieri externe 3 f. —

De sine se 'ntielege, ca abonamente se primescu si
pe 1/2, precum si pe 3/4 de anu.

Redactiunea si Editur'a.

Sinódele bisericesti, compunerea si competen- tia lor.

(Continuare si capetu din nr. 19, 20 si 21.)

Sa vedemu acuma, cum au intielesu apostolii pre invetiatiuni lor, si ori de au urmatu ei acestora invetiaturi cu scumpatate?

Intru adeveru, ca apostolii Domnului au fostu cei mai acurati talmacitori si propagatori (propoveditori) ai ideiloru lui mantuitoare.

Smintela se facuse in biserica, adeca intre credinciosii lui Christosu prin renegatulu Iud'a. Apostolii, vrendu sa aleaga pre altu barbatu in locul vendiatoriului, ca sa fia marturia inviiarei lui Christosu, s'au adunatu cu totii, unde era si o multime de invetiacei (ucenici), adeca credinciosi de ai lui Christosu seu crestini mireni ca la o suta si doue-dieci (Fapt. Ap. c. 1. v. 15.) si, sfatuindu-se impreuna, au alesu din doi barbati, Iosifu, ce se chiama Varsav'a, si Mati'a, propusi de Petru dintru aceia, carii se adunau cu densii in tota vremea, incependu dela botezulu Domnului si pana in diu'a, intru carea s'a innaltiatu la ceriu, prin sorti pre Mati'a de apostolu in locul lui Iud'a.

Eata aicea prea vederatu, ca aceia, cari suntu chiamati sa fia marturia de Christosu si de invetiatur'a lui, trebuie sa fia alesi de toti crestinii dintre aceia, cari se pregatescu anume „ca sa ia sörtea slujbei si apostoliei acesteia”, din carea a cadiutu vre unulu prin morle seu altu ceva, caci numai atunci credinciosii voru ave recerut'a in credere intrinsii si le voru darui cuvenita ascultare, urmandu intru tote invetiaturiloru lor, altmintrea s'ara nasce nemul-tiamiri, ne'ncredere si desbinari, carele nu potu zidi bise-ric'a lui Christosu, dupa cumu o cere apostolulu Pavelu. (Cor. I. c. 14.)

Immultindu-se din di in di invetiacei, adeca crestinii, dupa cumu amu dice noi astadi, se evi alta smintela in biserica seu in comunitatea lui Christosu. Elinii carteau im-protiv'a Evreiloru, caci veduvele lor se trecea cu vederea intru slujb'a cea de tote dilele de pe la mesele crestiniloru. Atunci cei doispredece apostoli au chiamatu multimea invetiaceiloru, adeca a crestiniloru, si au disu: Nu ne este noue cu placere, ca, lasandu cuventulu lui Domnedieu, sa slujimu (servimu) meseloru; dreptu aceea, fratiiloru, alegeti dintre voi siepte barbati marturisiti, plini de du-ehulu santu si de intiepciune, pre cari sa-i renduim u la treb'a acest'a, car' noi ne vomu serguu intru ru- gaciune si intru slujb'a (sierbirea) cuven- tului. Si a placutu cuventulu acest'a innaintea a tota multimea, si au alesu presiepte bar- bati, pre cari i-au pusu innaintea apostoliloru, si rugandu- se si-au pusu manile preste densii; si cuventulu lui Domne- diu crescea si se immultiu numerulu invetiaceiloru, adeca alu crestiniloru forte. Multa multime de preoti se supunea la cre- dinta. Fapt. Ap. c. 6. v. 1—7.

Oare nu-i acest'a argumentulu celu mai puternicu si neresturnaveru, ca urmasiloru lui Christosu in apostolatu li se cuvine caratu numai grija raspandirei cuventulu lui Domnedieu, ear crestiniloru, credinciosiloru mireni, insa grija pentru administrarea trebiloru lumesci, materiale ale bisericei, ale comunitatii crestiniloru? Se vede ca in contielegere si cu invetiatorii lor! Oare nu este aicea destulu de vederatu, ca numai intr'acestu chipu, candu intré- g'a biserica, adeca si lumenii si clericii de asemenea si dimpreuna intru intielegere se voru griji de mijlocele sporirei invetiaturei lui Christosu, si neci de catu intr'altulu, „va cresce cuventulu lui Domnedieu si nume- rul crestiniloru se va immulti”? Iata pea- tr'a scandelei de astadi, caci acesta conlucrare si co'ntielegere a tuturor'a se denega acum'a de unii, de si bine sciu, ca pentru totu cuventulu desiortu, care-lu voru grai omenii, voru sa dea sema de densulu in diu'a judecatii, ca din cuvintele tale te vei indrepta, si din cuvintele tale te vei osandi. (Mat. c. 12. v. 36—37.) Si eata cum au stirpitu apostolii cei adeverati ai Mantuitoriulu „smintela” virita in bise- ric'a lui, adeca numai prin concursulu tuturoru credinciosiloru fara deosebire!

Alta smintela mai bantui dupa aceea comunitatea crestiniloru, mai alesu in Antiochia. Aicea invetiati ore-care- le: „ca de nu ve veti taiä impregiuru dupre obiceiulu lui Moisi, nu veti poté, sa ve mantuiti.” Si escandu-se certa mare la intevenirea lui Pavelu si Varnav'a, cari invetiau con- trariulu, au fostu acesti'a tramisi de catra crestinii antio- chieni la apostoli si la betrani in Ierusalimu spre deslegarea acestei intrebări. Deci Pavelu si Varnav'a, fiindu tramisi de biserica, au venit in Ierusalimu si au fostu priimiti de biserica, de apostoli si de betrani si li-au vestitu intre altele si despre acestu eresu. Si s'au adunatu apostolii si betranii, sa vedea de cuventulu acest'a, si facendu-se multa intebare, s'a sculatu Petru si a disu intre altele: Sa nu puna acestu jugu, adeca taiarea impregiuru preste cerbicea invetiaceiloru, adeca a cresti- niloru. Atunci tota multimea a tacutu si asculta pre Pavelu si Varnav'a. Si incetandu ei a vorbita si Iacobi. Atunci s'a parutu apostoliloru si betraniloru impreuna cu tota adunarea, ca alegendu bar- bati dintre ei, sa tramitia la Antiochia impreuna cu Pavelu si Varnav'a, pre Iud'a Varsav'a si pre Sil'a, scri- indu prin manile loru aceste: Apostolii si betranii si fratii celoru dela Antiochia, si Siria si Chilia frati, celoru ce suntu din neamuri, sa se bucure: de vreme ce amu auditu, ca se invetia pe la voi, ca sa ve taiati im- pregiuru, ce noi n'amu poruncitu, ni s'a parutu noue, carii ne-amu adunatu cu unu sufletu pentru ca s'a parutu si duchulu santu: ca mai multu nici o greutate sa se puna preste voi, afara de a ve feri de jertfele idoliloru si de sänge, si de sugrumatu si de curvia. Si venindu tra- misii in Antiochia si adunandu multimea, au datu car- tea si cetindu-o s'au bucuratu pentru mangaiare. Fapt. Ap. c. 15.

Eata altu esemplu apostolescu, cum se potu delaturä smintelele din biserica! De si cauza dogmatica, totusi ea nu fu pertratata numai de apostoli singuri, ci si de betrani si de cei alalti frati crestini, pentru ca se dice: „S'a parutu Apostoliloru, betraniloru impreuna cu tota adunarea.” Si apostolii, si betranii si fratii mireni, cu totii au fostu da fatia, si asiä au produsu rodul banu. Numai conlucrarea, contielegerea si unirea tuturoru au adusu frati- loru crestini din Antiochia mangaiarea trebuincioasa in caus'a susu atinsa. Numai intr'acestu chipu s'a potutu intari si zidi biserica pe tempulu apostoliloru, nemijlocitiloru urmasi ai Mantuitoriului; deci numai intr'acestu chipu si astadi se potu

curmă și stirpi multe smințele, de carele este cercată și bantuită biserică noastră, carele au adus o într-o stare cu totul nenormală, într-o stare de desfacere și de risipire. Numai prin sinode, întocmite din preoți și mireni după exemplul apostolilor nemijlociți ai Mântuitorului, vom liniși spiritele, vom întemeia și întări credința, vom grijă conștiințiosu pentru mântuirea sufletelor, vom introduce dragostea și frățietatea, vom sporii și vom înflori biserică, nu mai asiă-i vom da vadiă și autoritatea cuvenită, numai asiă, și nu altminteru, vom zidi-o, căci dice Mântuitorul (Mat. c. 12. v. 25.) „Tota imperația, ce se împerechiă într-o sine, se pustiesce, și totă cetatea sau casa, ce se împerechiă între sine nu va stă! Deci dară o mai repetu încă o dată, sinode întocmite din preoți și mireni credincioși după cele de pe timpurile Apostolilor, că nu cumva prin desbinări să se risipească biserică; căci mai dice Christos (Mat. c. 12. v. 33.) Său faceți pomul bun și rodul lui bun, său faceți pomul putred și rodul lui putred: că din rod se cunoște pomul.“ Și rodul bisericei, și biserică noastră în ziua de astăzi este cădiută într-o stare de putrejun, din carea trebuie să fie scapată, și unicul mijloc al scăpării sunt numai sinodele întocmite din preoți și mireni. Ori ce alt chip de încercare de a regulă referințele noastre bisericesci din Bucovina va fi unilătrul și nici decât ducătorul la scop, pentru că numai sinodele compuse din preoți și mireni sunt supremă și unică autoritate pentru deslegarea tuturor îndoielilor, și întrebărilor, pentru curmarea tuturor nemulțămirilor, pentru stîrpierea tuturor smințelor ivite în comunitatea credincioșilor, pentru delaturarea tuturor desbinărilor și frecăturilor și pentru zidirea bisericei; căci și apostolul Pavel dice către Corinteni ep. I. c. 12. v. 19-25: Ear' acum multe medulări cu adevărat sunt, dar' un trup este, și nu poți ochiul să dea mînei; n'amu trebuința de tine; său iara-și capul picioarelor: n'amu trebuința de voi; ci cu mult mai vertosu medulările trupului, cari se socotesc a fi mai slabe, sunt mai de trebuință, și cari ni se par, ca sunt mai necinstite la trup, acestor' a cîste mai multa le dăm, și cele nesocotite ale noastre mai multa măriri au, ear' cele de cîste ale noastre, n'au trebuința; ci Domnedieu a tocmi trupul, celui mai de jos mai multa cîste dăndu, că sa nu fie desbinare în trup, ci sa se îngrijească medulările între sine asemenea unul de altul.

Obiectele, asupra cărora voru avé aceste sinode să desbata, sunt lamurite cuprinse în citățiunile de mai înainte asupra sinodelor apostolice de mustru, adică:

- I. Alegerea urmalorilor în apostolatul lui Christos,
- II. Disciplina bisericească,
- III. Administrațiunea averei bisericesci,
- IV. Partea dogmatică, adică stîrpierea eresurilor.

Aceste obiecte s'au ținut și pe timpul apostolilor, se țin încă și în ziua de astăzi de competența sinodelor întocmite din preoți și mireni după mustrul apostolilor, și ori cine aru denegă acestă, denegă autoritatea și adevărul cuprinsu în cartea cârtilor, deneaga originea lor dumnezeiască, restoră ordinea, da drumu eresurilor, atîta urele, introduce desbinări, ucide dragostea, stîrpesce frățietatea, deschide arbitrarul și forței pîrtă, risipește biserică, căci „cel' a ce nu este cumine, dice Christos (Mat. c. 12. v. 33.), împotiv' mea este:“ și asiă dară se face dusmanu apricu alu imperației lui Christos, carea nu este din lumea acestă, și va iomului aceluia, prin carele vine smințea, ca mai de folosul iar' filui, sa-si suspendiure opetra de mîra de grumadiul sau și sa se innee într' aduncul mării! (Mat. c. 18. v. 6-7)“

Proiecte pentru Sinodu.

Sinodu, multu doritulu, este la usia. Fii bisericei resaritene din Transilvania după trei ani plini de însemnatate pentru țieră și biserică noastră, se voru revede, se voru resalută și se voru apucă cu amendou mînilor de lucru; căci a sosit momentul, că sa ne organizăm bisericesc, sa punem o temelie tare, pe carea sa zidim pentru noi și urmașii nostri edificiu vietii noastre religioase, morale și intelectuale!

Cu cătu se apropia mai tare ziua de 22 Martiu meni-

ta pentru deschiderea Sinodului, cu atît' a mai urgentă devine întrebarea: Carea e programul lui? care e substratul lucrărilor lui?

În nr. 18 alu acestei foi amintiserăm, ca proiectele de pertractat se voru eslinde asupra trebilor bisericesci, scolare și fundatiunale. Asemenea amintiserăm, ca, după cum audim, Esc. Șea Parintele Episcopu diecesanu au elaborat și pus sub tipar un proiect în aceste privințe, care se va împarti între membrii Sinodului spre preconsultare. Proiectulu acum a esit de sub tipar, și noi urmîndu îndatorirea luată asupra-ne vom cercă a pune sub ochii cititorilor nostri o scurta schizzare a acestui elaborat.

Acel cuprinde, afara de Introducere, 12 tractate despre următoarele 12 părți organice ale unei provincii bisericesci, va să dea ale unei mitropolii: 1) despre Parochii, 2) despre Protopresbiterate, 3) despre Monastiri, 4) despre Eparchii, 5) despre Mitropolia, 6) despre Epitropia eparchială și mitropolitană, 7) despre Senatul scolastic, 8) despre Sinodul mitropolitan pentru alegerea Mitropolitului și consultarea asupra trebilor obștești bisericesci, scolare și fundatiunale, 9) despre Sinodul episcopesc, 10) despre Sinodul comun alu Ierarhiei române și serbe, 11) despre dreptul maiestatic în privința denumirii prea înalte a Mitropolitului și a Episcopilor, și 12) despre dreptul supremei inspecțiuni a Coronei în privința bisericei. —

Introducerea cuprinde mai înainte declarațiunea, ca nu s'a proiectat nimicu său preaputînu nou și ce n'aru fi amesurat naturei obiectului insus; ca prax'a de pînă acum, încatu aceea a corespunsu teoriei canonice, rămîne în valoare, și numai abnormitățile se reduc la regularitate; ca se proiecteaza a se aduce la valoare asiediamintele de lipsă pentru ajungerea scopurilor religioase, care asiediaminte din felurite cauze n'au fost în valoare; ca se reguleza afacerile scolare și n' fine se aduc la ordine fondurile bisericesci, scolare și fundatiunale.

Mai cuprinde introducerea și unele determinățiuni generale privitoare la factorii și părțile organice ale unei Mitropolii, și anume la parochii, protopresbiterate, monastiri și eparchii. — Aici îndată se vedesce spiritulu, de care e condus totu elaboratulu: spiritulu legalității bisericesci, adică alu canonicității, și spiritulu libertății creștinesci. Biserica se pune pe base cătu se poate de late, tari și liberale; se proclama libertatea și independința părților organice și ei coordonate; se concede părții mai mici influința cuvenită în afacerile părții mai mari; se îndatoreza părțile mai mari la grija, priveghiare și răspundere pentru părțile mai mici: se aduc preste totu în legatură organică, naturală singuritele părți, singuriti factorii bisericei, și împregiurulu tuturor se începe brînu armoniei și alu unității corpului celui compus din multe medularie, — întocmai după icon'a, ce o desfășura Apostolul Pavel în epistol'a I către Corinteni, capu 12, versu 20—26: . . . Cu adevărat multe medulări, eara un trup. — Că sa nu fie desbinare în trup, ci sa se grijească medulările între sine, unul de altul. Și ori de patimesce un medulariu, patimescu toate medularele împreună, ori de se maresce un medulariu, împreună se bucura toate medularele.

Comun'a bisericească parochială, după acestu proiect, are influința asupra afacerilor din protopopiatu, protopopiatulu ia parte la afacerile Eparchiei diecesane, și eparchia diecesana e competentă a participa la afacerile Mitropoliei, — eata în câte-va cuvinte bas'a unui organismu bisericesc pe cătu de naturalu și logicu, pe atît' a și fundatu în institutiunile istoria și prax'a bisericească! —

Trecendu la specialu, proiectulu conține determinățiuni despre toate punctele arătate mai sus. Determinățiunile dovedescu, că n' adevăru s'au pastrat principiile din Introducere; ele adică sunt luate înainte de toate din S. Scriptura și din Canónele Sobórelor ecumenice și locale; unde acestea n'au mai ajunsu, — pentru că scim, ca biserică resariteana din cauze politice nu s'a potut dezvoltă în părțile noastre amesurat marelilor se institutiuni, — acolo s'a luat într' ajutoriu istoria și prax'a bisericească și convingerile obștești, reduse la o regulă rațională, ocupandu naturalmente obiceiulu și convingerile obștești loculu legilor positive; și unde n' fine n'a fostu de ajunsu nici acestă, acolo s'au adus proiecte scoase din spiritulu Canónelor positive sustătoare.

Nu vomu petrece la punctele acelea, care mai multu mai puțin au fost cunoscute și introduse în biserică și pînă acum; ei vomu trage atențiunea publicului nostru, care credem că ne urmăza la aceste desfășurări cu destul interes, cu deosebire asupra duor institutiuni, ce proiectulu cercă a le aduce la valoare. Un'a din aceste institutiuni e Senatul scolastic, care după proiectu „este aceea aucto-

ritate, carea conduce treb'ă scóleloru confessiunale in Archidieceasa și Eparchia, ear ceealalta este Epitropi'a archidieceasana și eparchiala. Senatulu scolasticu aru fi dar pe câmpulu invetiamentulu scolasticu aceea, ce este pentru cele bisericesci Consistoriulu. Elu are sa fia compusu din 6 membri ordinari și totu atâti'a supplenti, cari $\frac{1}{3}$ voru fi din cleru, ear $\frac{2}{3}$ dia mirenime. Presedintele lui va fi totdeun'a capulu diecesei (Episcopulu ori Mitropolitulu), cei 6, și respective 12 membri se voru alege la începutu prin Sinodu, ear dupa aceea se voru reîntregi prin insusi corpulu Senatulu, la care va luă parte cu votu consultativu și Consiliarulu scolaru regescu de relegea noastră. Problem'a Senatulu scolaru este,

1.) a lucră activu pentru îmbunătățirea obștească a scóleloru mari și mici confessiunale,

2.) a face Sinodulu archidieceasanu și respective eparchialu propuneri in privinți'a obiectiva și didactica a scóleloru,

3. a se îngriji pentru cele mai bune cărți scolare, și a cele ale aterne Sinodulu archidieceasanu și respective eparchialu spre aprobare;

4. a priveghia asupr'a perfectunărei și portărei morale a Professoriloru, și Invetiatoriloru;

5. a propune Sinodulu archidieceasanu, și respectivu eparchialu spre remunerare pre acei barbati literati, cari prin edarea vreunui opu in ori care sfera scolară s'au meritatu;

6 a sustine principiulu scóleloru confessiunale, in întelesulu legiloru patriei;

7. a dispune cele de lipsa, că tinerimea confessiunala, carea frecuentăza scólele de alte confesii, sa invetie Doctrin'a Religiei noastre, sa cerceteze Biserica noastră, și sa se cuminece in posturile prescrise, prin urmare

8. a pune catecheti pentru toti tinerii nostri confessiunali, afle-se ei in ori ce scóla de alta confessiune, și piedecelce ce s'aru ivi in privinți'a acest'a, a-le delatură in întelesulu legiloru patriei și alu ordinațiuniloru previgente mai innalte;

9. a prefige terminulu pentru examinarea aceluor indiivi, cari aspira la ocuparea vreunui postu profesoralu său invetiatorescu;

10. a denumi din sinulu seu o comisiune examinatoare, constatatore din trei membri;

11. a starui, că numai acei indiivi sa se puna de Professori la gimnaziile confessiunale, cari sunt bine pregatiti, și au depusu esamenu inaintea comisiiei ad hoc cu succesu bunu din științele filologice, matematico-naturale și istorice, precumu și din cunoscinti'a limbiloru clasice și patriotice, precumu și din literatur'a limbei române;

12. că de Profesori in institutul clericalu și pedagogicu sa se asiedie astfelu de indiivi, carii au depusu esamenu din științele teologice, pedagogice, din dreptulu canonicu, din tipicu și cântări bisericesci;

13. că de Invetiatori in scólele capitale și populare sa se inainteze astfelu de clerici și pedagogi, cari cursulu teologicu său pedagogicu l'au absolvatu și din studiile pedagogice au depusu esamenu cu calculu bunu;

14. a classifica pre cei examinati strinsu și a le dá lor calcululu meritatu, distinsu—bine—suficiente—ne'ndestulitoriu,

15. celui examinat, carele capeta calculu cu: „ne'ndestulitoriu“ a-i dá voia spre repetirea examenulu, carele nu se mai pôte repeti, deca și a două ora a reportatu calculu de „ne'ndestulitoriu.“

Ear datorinți'a Epitropiei va fi, „de a conduce și manipula averea miscătoare și nemiscătoare a Mitropoliei și a fii-cărei Eparchii, și a portă grija pentru odore și prețioase, biblioteca și fundulu instructu, precumu și pentru fundatiunile respective, ce se afla la mitropolia său la vr'o eparchia.“

Epitropi'a, a cărei compunere și funcțiune s'emenă multu cu a Senatulu scolasticu, inca se proiecteaza a constă din 6 membri ordinari și totu atâti'a straordinari, $\frac{1}{3}$ din cleru, $\frac{2}{3}$ din eparchioti, apoi dintr'unu cassieru și controloru, cari cesti doi din urma pelanga religiositate și moralitate nepetata trebuie sa aiba și stare materiala deplinu assecurata și assecurătoare. Problem'a Epitropiei se vede din oblegamintele ei; mai specialu cuprinde proiectulu problem'a ei in urmatorele:

1.) a priveghia pentru sustinerea in integritate a acelei averi, carea i s'au incredințiatu, și a manipula cu dâns'a amesuratu dispozițiuniloru aduse prin Sinodulu respectivu;

2.) a starui pentru imultirea acelei averi prin propuneri la Sinodu și prin mijloce religioase;

3.) a starui pentru incassarea regulata a intereselor și a altoru venituri, cu care cassierulu este insarcinatu, spre esemplu dela arendi, și banii de prisosu numai decâtu a-i e-

loea spre fructificare in cass'a de pastrare său in harthii de statu, prin urmare nu și la privati;

4.) a tine in evidinția starea averei întregi;

5.) a tine ședinție de două ori pe anu, și adica in antai'a domineea a lunei lui Ianuarius și Iuliu, cu care privilegiu are de a sconta tota vistieria, de a se cerceta harthiele de statu și obligațiunile și a le conferi cu Inventariulu, și apoi despre toate a referi Consistoriulu archidieceasanu, și respective eparchialu;

6.) a starui, că realitățile sa fia in stare buna, de aceea a nu amana reparatiunile cele trebuincioase;

7.) a reportă Sinodulu archidieceasanu și respective eparchialu despre starea și alte împrejurări ale averei, celoru li s'au incredințiatu, și a cere înviiatuni spre mai departe urmare cu aceea.“

Salutăm cu bucuria ambe aceste institutii importante, și le urăm, că și Sinodulu sa se convinga despre necesitatea lor cea imperativa și despre derivarea lor din inesi instructiunile bisericesci. Și apoi adaugendu, modificandu său scotiendu ceeace opiniei comune fundate și motivate se va paré de lipsa, sa le adopteze și densulu, că astfelu câtu mai curendu sa se pôte pune in lucrare și sa începa activitatea lor cea multu eumpanitoare in viața noastră bisericescă! —

Cu aceeași escugetare matura că și ceste două institutii, cu aceeași cunoscintiă de lucru teoretica și practica, cu aceeași liberalitate constituționala sunt elaborate și celelalte taiări ale proiectulu; cu deosebire bine desfășurate ni se paru și afacerile comune ale bisericiloru coordonate română și serba, pentru care proiectulu propune unu Sinodu comunu alu ambelor mitropolii, precum și referințele între statu și biserică noastră, și iarasi între biserică noastră și alte biserici.

Proiectulu, dupacum arata chiaru și numele lui, nu preține a fi unu ce perfectu, ci si-a propusu numai a dá liniamentele, principiile, pe care apoi venitoriulu va poté zidi mai departe. Noi din parte-ne credemu, ca fundamentele espuse in acestu proiectu preste totu sunt destulu de tari, pentru de a portă tota zidirea, ce se va radica deasupr'a lor, și avemu cea mai buna speranță, că ele voru fi binepriimate din partea Sinodulu, și completate și perfectunate de tempu in același spiritu creștinescu, bisericescu și liberalu, in care s'au conceputu. —

Sabiiu in 13 Martiu. Scaunulu protopopescu alu Sabiiului I. alese eri sub conducerea P. Protopopu Ioann Hannia, deputatii sei sinodali. Dintre preoti se alese P. Alexandru Lebu din Cacov'a, ear dintre mireni d. Ioann Puscaru, Administratorulu Comitatulu Cetate de Balta.—

Varietăți și noutăți de di.

Esc. Sea, Conte Crenneville, Gubernatorulu Transilvaniei, au avutu de curendu audiinția la Maiestatea Sea Imperatulu, și merge la băile din Karlsbad, pentru de a se reîntorce pe Maiu la dieta in Sabiiu. —

(Diuarium nou.) In Bucuresci ese din 8 Martiu a. c. sub redacțiunea dlui G. S. Racovsky unu diuarium nou politicu, literariu și comercialu in limb'a bulgara și română: Български, Viitoriulu. Elu portă 'n frunte dreptu simbolu două mâni strinse la olaltă, — și acest'a este și problem'a lui: de a infrati națiunile română și bulgara pe bas'a tradițiuniloru lor istorice comune, pe bas'a unității lor religioase, pe bas'a suferințelor lor comune, politice din partea Turciei, bisericesci din partea Greciloru fanarioti. — Ocupațiunile noului diuarium voru fi: 1) articuli de fondu, 2) literatur'a bulgara și română, 3) scirile comerciale, 4) noutățile de di și evenemintele importante. Cavintele din urma ale programei lui sunt:

„Nici o data nu s'a miscatu mai tare cestiunea Oriintului că in dilele noastre. Nici odata nu s'a simțitu mai mare necesitate, că in dilele noastre, de cunoscinti'a populiloru cu cari avemu a face, a mijloceloru lor, a caracterulu lor. Trebuie sa bagăm bine de sēma acest'a. Suntem in mijloculu unui oceanu, din care potemu esi numai prin noi, prin fortiele noastre fizice, morali și intelectuali.

Români și Bulgari de pretotindene! Voi țineți in mână cheia Orientulu. Prin concursulu vostru ve vă arela acest'a diuarium nostru.“

Pretulu abonamentulu pe anu pentru tierile esteriore 2 galbini și portulu de posta. Inceputulu se vede mare; i urăm succésulu ce merita ori ce întreprindere buna. Vomu comunica și noi candu și candu câte ce-va din interesanti lui articuli. —

Principatele române unite.

Diariile la Presse, Jurnalul de Debats,

L'Europe etc. etc. publica o depesă din Constantinopole de la 13 Martiu, în care se dice:

„Principele Cuz'a a răspunsu Pörtei la scrisorile viziriali ca staruiesce în observările se de mai nainte.“

În dependenți'a Belgica de la 15 Marti adaugă:

„S'a priimitu în fine răspunsul principelui Cuz'a la scrisorile viziriali relative la afacerile Principatelor. Principele se marginesce a menține declarațiunile sale de mai nainte, și conferinți'a diplomatică, care se va uni la Constantinopole, va rectifica, este prea probabilă, decisiunile guvernului român.“

„Din partea sea, Principele Alessandro adresează Pörtii, în 17 Ianuarie, o scrisoare plină de sentimentele cele mai împacătoare și care nici unu diuăru încă n'a publicat-o. Eă paragrafele cele mai însemnate.

Principele Alessandro Ioann către Aali-pasi'a.
(Estracți)

București 5/17 Ianuarie 1864.

..... Pressiunea simțimentului național devenise asiă de însemnată, în cătu numai eră putinți'a de amănare, fără a provoca exploziuni, ale căroră consecințe nu se putea prevedea. Mai nainte de toate a trebuit, să me ocupu de ordinea care eră să se amenințe. Numai unu singuru midilocu eră a asigura liniștea publică; acea eră a substitui acțiunea guvernului în locul acțiunii națiunii și a radica totu pretestul unei mișcări populare, de care aru fi profitatu turbătorii. Cu unu cuventu, trebuia să conducă simțimentul național.

Acest'a amu facutu Eu. Inițiativ'a mea a scapatu totu. Instrucțiunile trimise agentului meu voru convinge pe Înaltimă Văștră, ca votulu de la 13/25 Decembrie a fostu o măsură de înaltă trebuință; acele instrucțiuni voru confirma totu ceea ce D. Negri avusesse onorea să Vă dica de atâtea ori asupra singurei soluțiuni, ce se putea da cestiunii monastirilor închinată.

„Bucimulu.“

Prospectu politicu.

Dan'a primesce conferinți'a, nu primesce conferinți'a, și acum iara ca primesce conferinți'a— au fostu de unu tempu în cōce conjecturile diuărilor. Syonulu din urmă dōra nu se va mai revoca de diuărie, pentruca acum ni se spune stō condițiune lângă care Dan'a au acceptatu conferinți'a, și acest'a e că inițierea de ocamdată încă să nu înceteze. Impregiurarea acest'a încă nu face sângeru în omenii politici, pentruca o explica că unu ce analogu cu cele întemplate înainte de conferinți'a de la Paris din 1856.

Lumea e totdeun'a gață de a areta analogismii, de și aru putea fi convinsă că sōrtea face istori'a fără de ai pasă multu de analogismii omenilor. Dan'a primindu conferinți'a după cumu se spune, în speranți'a de a ajunge se puna bas'a pertractărilor din 1852, nu pōte multămipe Germanii, și atunci conferinți'a totu aru fi fără efect. Poporulu daneșu aru suflă pre regimulu într'o lingură de apă, cându s'aru învoi la o pace umilitōre. Episcopulu Monrad, ministrulu primariu, se vede a possede cu multu mai multă vengiositate, decâtu să se umilească. Pentruce ore espectoratiuni de felulu acest'a, cându vede ca ceste două puteri mari germane aliate acusi i sugruma? Unii politici vrea mai când se scia de unu complotu a sup'a dinastiei regesci. Alții se vedu a crede ca poporulu daneșu vrea ca să fie deocamdată imbrancitu, spre a se putea mantui de rege și în fine spre a realiza uniunea Scandinaviei, deunde aru fi a se explica apoi simpatieele Swediloru catra Danesi.

Angli'a și Russi'a au interesu mare să impedece efecțiunea acestor planuri, și de aceea se silescu din toate puterile a margini cestiunea în marginile de fatia. Russi'a se vede a cuprinde situațiunea sea, și de aceea de și amica a aliaților Austro-prusi, totuși aru fi bucurōsa cu o'nvoiela, carea să impedece crearea unui statu scandinavu mare togm'a în cōstele ei. Russi'a mai are adă și altu merit în îngrijirea de interesele ei, și acest'a e improprietarea țieranilor poloni. Prin măsur'a acest'a mai curesc că prin ori ce altă va suprimă resculara, căci țieranulu polonu are încă odată ocaziune a recunōște în regimulu rusescu unu mai mare binefacatoriu, decâtu în nobiliu sei, cari dederă libertate țieraniloru, cându ei singuri demultu nu o mai aveau.

În surecțiunea polona încă nu e cu totul stinsă, înse după asigurarea diuărilor, multe încă n'o se mai aiba, căci i lipsesce subratulu cel de atâtea ori ignoratu de Poloni, — poporulu. Acum se voru convinge, ca entusiasmulu a vre-o cātiva și forti'a nu ajută unui popor. Se voru convinge, ca Poloni faceau mai bine, deca nu emigrău asiă în masă în toate părțile, ci deca au cadiutu odată patri'a lor în nenorocire, împartiū și ei toate necasurile cu poporulu, și în fine deca banii versați de atâtea ori pe înarmări zadarnice îi foloseau pentru luminarea poporului, că să le pōta

intielege glasulu, le și își pastrau mosiele, că să aiba patria pentru carea să se lupte. —

Pecandu diuăriele din Vienn'a tacu despre sgomotele revoluționare, eata ca Bucimulu ne infatisieze unele pareri, cari ni-aru face să credem, ca o erumpere stă înaintea ușilor. După memoriulu diplomatique aru esistă unu planu vastu de rescularu pentru primăver'a de fatia, care aru fi să se estinda mai preste tota Europ'a. Noi credem, ca diplomati'a, carea nu mai include absolutu urechile, că în trecut, la dorințele popōrelor, va sci paralisa prin preveniri indestulitōre aceste resculari, cari cu deosebire în orientulu Europei aru duce la încurcături și mai mari, pentruca interesele, ce se crucesc aci, încă sunt binișori departate de a fi chiarificate.

Mai nou.

Scirile cele mai nōue ne spunu, ca canonad'a asupra Fridericiei se continua și ca Prusii se fortifica cu energi'a cea mai mare dinaintea sianțurilor de la Düppel. Curagiulu trupelor daneșe, vedindu-se lipsite de totu ajutorulu din afara, începe a scădea, la carea nu putin contribuie cei preste 2000 prinsi, ce i-au perdutu până acum, precum și dese desertări ale Nemtilor din Schleswig, cari s'ervescu în armat'a daneșă.

Garibaldi a parasitu Caprer'a în 9/24 Martiu, imbarcandu-se împreună cu alte siese persoane pe unu vaporu englescu. Se crede, ca va merge la Engliter'a.

Kossuth, după o corespundință a lui „Botschafter“ e în Belgii, unde tocmește arme. — Cravalulu de curesc din Pest'a să fie avutu firele întinse pe departe prin țiera; se crede, ca în Pest'a ori Bud'a trebuie să fie undeva vreocâte-va mii de arme ascunse. —

Nr. 80—3 Citatiune edictala.

Mateiu Garău, din Satulungu, Districtulu Brașiovului, în Ardelu, de legea gr-orientală, a parasitu cu necredință prolegiuit'a sea soția Ann'a Ioann Cazacu, din Turchesiu, Districtulu Brașiovului, acumu de diece ani de zile, nedându celui mai micu semn de obicatiunea sea.

Deci mai sasu numitul parasitoriu prin acest'a se sorocește, că, de la dat'a de mai josu, în terminu de siese luni să se infatisieze negresitu înaintea Scaunului Protopopescu I. alu Brașiovului, căci la din protiva se va da hotărâre la acți'a soției lui și în lipsa-i.

Brasiovu 27 Fauru 1864

Ioann Popasu m. p. Protop. Brașiovului.

Nr. 81—2 Ioann Costandea, professoru de desen în Teresianulu din Sabiiu, academicu, pictor și sculptor, are onore a invita pre on. publicu la vederca monumentulu facutu de densusu pentru vestitul mineralogu M. I. Ackner, fostulu Parochu evang. lut. în Gusteriti'a, și a se recomanda pentru facerea de totu felulu de lucruri și monumente din marmora albă, neagră, roșie și pistritia roșie cu pete albe, și mai multe țetie.

Totdeodată anunția on. publicu român, ca la densusu se afla de vendiare portretulu marelui nostru poetu Andreiu Muresianu: fotografii negre à 50 xr., fotografii mai mare, colorată cu rame aurite 5 f. v. a.

Locuința: Orfanotrofiulu Teresianu în Sabiiu.

Preturiile de piația

din Sabiiu, Vineri în 13/25 Martiu 1864.

	fl.	xr.
Grăulu de frunte, galē'a nemt. (Metzen) *)	3	47
„ de midilocu „	3	20
„ de cōda „	2	93
Seear'a galē'a nemtiēscă (Metzen) *)	1	93
„ de midilocu „	1	87
„ de cōda „	1	80
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	60
„ de midilocu „	1	53
„ de cōda „	1	47
Cucuruzulu galē'a nemtiēscă (Metzen) *)	1	87

*) 3 galete, nemtiesci sunt 2 galete ardelenesci.

Burs'a din Vienn'a 12/24 Martiu 1864.

Metalicele 5%	72 45	Actile de creditu	183 70
Imprumulu nat. 5%	80 50	Argintulu	117 25
Actile de banca	770	Galbinulu	5 62

Correspondința. D. B. A. Multiamita; se va tipări îndată ce ne voru iert'a lucrurile cele urginte, ce sunt la ordinea zilei. — M. B. Pe nr. venitoriu. — B. B. Se va face.